

01.06.1956, page 27

ולא יהיה מעצור לדמי
אבוא בונגה על
ואשיר שירוי,
שיר אקס-אקסן.

ברגלו עבר רמן את הארץ לאורכה ול־
רוחבה ושר על כל פינה ועל כל אבן, כל
שורטה סבכאת את הצער על השטמה:
„חרצה איננה, וירושלמי שוטמה“ —
וأت התשיקה לתחית הארץ: „חצוב, נודה
כדריכים, גלה המולדת!“ „הו, בנו ארץ,
הרבבו בנות — החלום הנה בא!“
רבים משירי י. א. רמן כלל לא בשין
לחוז לדפים. כנסיאל על כן, ענה: „צורך
ביר עינית שרה לפני חומגה ולא למפנ
מאזינים.“

מתוך שהוא סביר פקרוב את טלי הארץ
רץ והרדייה, ימיה ומדברותיה — הריח
רוואה עצמו באחד מהם: „אללה היז בטומי,
חלמו הרבה, התגעגעו ויהיו לאבניות.“
„עתה אקשיב רעשיהם, והוא דמי לבי איון
כליע לי“. לבו של המשורר חולם וטור
חליפות:

על שפט הכנרת
אתגעגע אל הים תגדור;
אפקתי גאות ים...
מוחוף הים תגדור
אפקה לפנרת;
אַתְּבָתִי תְּקִמֵּת הַגְּגֹעֲוִים. —
על בן יקה לבי משברים
וירן פחת צעיף עטלומות.
נברך את המשורר הנאנן בשנים רבות
של שירה ו יצירה.
דור בוניוצר

שירה שהיא תפילה

50 שנה לרציחתו של י. א. רמן

המשורר יוסף צippi רמן הוא יהוד
במיונו בשירותו ובנורל חייו. בן 70 פרטס
את שירותו הראשון בידוחן „לבני הנעו"
רימס' של א. מ. פירדוקה, שהופיע בגרראי
בו. ב-1909 עלה עם משפחתו לארץ ותהי
ישב בירושלים. מאוחר יותר שיריטם, שר־
נש דתי عمוק פמלא אותו וכן פרטס
חויבות על התנין. במאורעות תרפ"א
נסצע קשה ע"י ערבים. שנים אחדות
הוא התגורר בצעפת, התבודד בביית־הכנסות
של האורי ושקע בלימוד הזוהר והקבלה.

לפני עשר שנים, כשהעמדה אגדת הסופי
סרים לחוג את אלכטים שונים יצירתו, נת־
כנס באולם „חביבה" בתל אביב ק gal של
סאונות. הגילעה שעת הפיחת — אך הפוחת
לא בא... היה זה הטענה רוד רמן, שיטים
לפני כן (בשבית השחרורה) נאסר ונכלא
בלאטרון. גם הרוב י. ל. מיסון, שנזרק היה
להביא את ברכת היהדות הדתית. לא היה
פייע, שכן שכוב או פצוע בבית־החוליות
תחת משמר בריטי. וגם משל סנה, שעמד
להשתף בנסף, לא בא, ואטיילו הבלתי
הבריטית לא יכול להלום היכן הוא נמצא.
עתה מלאו חמישים שנה לשירותו של
י. א. רמן, אשר כולה — פרט לשנת גלא־
שונה — הושירה על אדמת ישראל.
רמן אהוב לשיר, אך אינו מרבנה לדין
בר. י. ברדביה נשיא מדינת ישראל, מספר
כיצד לפני ארבעים שנה היה רמן, אב־
רך שחן וצדען, וכוכב בעזדים וירושיט
לטערכת „אתודות" ומוכר את שיריו באין

אומר בדברים. אין לבו של רמן חולק
אחר הפסמיות, אין הוא מתענין בהבלוי
העולם, אלא אוטוב הוא את הארץ ואת
יווצרה ושר עליהם. העולם הוא בעינו —
עשה אמנות, והאל היודר — הוא אמן.
וכך אומר רמן בשירו:
בערו שעורי אמנות בשיטים,
אלתים אמן גלה פהו,
ויהי שיר קערב...
רו לי: שמי שפיט לי נפתחים,
אראה זיו שכינה לרצוני